

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking

Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Auteur(s): Noëlle Pameijer, Tanja van Beukering, Yolande Schulpen & Hugo Van de Veire
Titel: Handelingsgericht werken op school
Uitgeverij: Acco
Plaats: Leuven / Voorburg
Jaar: 2007
Pagina's: 264
ISBN-13: 978-90-334-6611-3

In de nabije Vlaamse toekomst zal het handelingsgericht werken op school alleen maar aan belang winnen. Niet alleen omdat de Vlaamse centra voor leerlingenbegeleiding de afgelopen jaren sterk geïnvesteerd hebben in de handelingsgerichte diagnostiek, maar ook omdat deze methodiek de afgelopen jaren meer en meer erkenning heeft gekregen door het Vlaamse onderwijsbeleid. In dit boek tonen de auteurs aan hoe men op school systematisch kan werken als men de principes van de handelingsgerichte diagnostiek als basis neemt. Men past deze methodiek toe wanneer een leerkracht, ouder of kind aan een zorgmedewerker of het zorgteam een hulpvraag stelt over een leerling of als een zorgcoördinator of een zorgteam een vraag stelt aan het centrum voor leerlingenbegeleiding.

In het eerste hoofdstuk worden de zes uitgangspunten van het handelingsgerichte werken toegelicht. Centraal staan de onderwijsbehoeften van leerlingen en de ondersteuningsbehoeften van de ouders en leerkrachten. Concreet betekent dit dat men de leerling niet het buitengewoon onderwijs inpraat maar zoekt naar wat een leerling nodig heeft om een bepaald doel te behalen dat realistisch en hoog genoeg is. Hierbij blijft men niet langer dan nodig hangen bij de probleembeschrijving. Men doet dit op een systematische manier die voor iedereen duidelijk is. Men legt de schuld niet bij het kind maar onderzoekt hoe de leerling en de leerkracht elkaar beïnvloeden in een specifieke onderwijssituatie en hoe deze onderwijssituatie kan en moet veranderd worden. Daarbij heeft men ook steeds oog voor het positieve dat er nog is en kan gebruikt worden om de gewenste verandering tot stand te brengen. Een noodzakelijke voorwaarde voor dit alles is een goede communicatie met de ouders en het kind. In het tweede hoofdstuk wordt het dan duidelijk dat deze manier van handelingsgericht werken een expliciete plaats heeft binnen een zorgcontinuüm. Zowel preventief als curatief. De link met de Vlaamse leezorgmatrix wordt hier duidelijk geëxpliciteerd.

Het derde hoofdstuk is helemaal gewijd aan het handelingsgericht werken op school. De auteurs presenteren een ideaal model, goed wetende dat dit in de praktijk van alledag lang niet altijd haalbaar is. Hierbij staan de vijf fasen (intakefase, strategiefase, onderzoeksfase, indicatiefase, adviesfase) centraal. Talrijke aanknopingspunten helpen de zorgbegeleider de essentie van elke fase beter te begrijpen. De veelzijdige rol van deze zorgbegeleider bij de verschillende fasen van de handelingsgerichte diagnostiek is dan meteen ook het onderwerp van het vierde hoofdstuk.

Aangezien het binnen het handelingsgericht werken altijd gaat over een specifiek probleem van een specifieke leerling in een specifieke groep met een specifieke leerkracht staat het vijfde hoofdstuk uitgebreid stil bij het bespreken en observeren van het handelen van een leerkracht. Deze observatie in een onderwijsleersituatie is een belangrijke activiteit van de zorgbegeleider. Tips, methodieken en hulpmiddelen die hem daarbij kunnen helpen worden hier toegelicht.

Heeft men duidelijk zicht op de problemen van een specifieke leerling, dan wordt er een individueel handelingsplan opgesteld. Het zesde hoofdstuk bespreekt de 7 kernpunten van zo'n individueel handelingsplan maar ook de rol van de leerkracht, het kind en ouders daarin. Ook de voorwaarden om een individueel handelingsplan succesvol te maken worden aangegeven.

Het zevende en voorlaatste hoofdstuk staat helemaal in het teken van een goede communicatie met ouders en kind. Hierbij is er niet alleen aandacht voor hoe zo'n gesprek er idealiter uitziet, maar eveneens voor de valkuilen. Aangezien niet alle ouders hetzelfde zijn, worden er aanbevelingen gegeven voor het praten met verschillende types ouders. Hoe handelingsgericht werken op een school kan ingevoerd worden is het onderwerp van het laatste hoofdstuk.

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Doorheen het boek wordt er geregeld verwezen naar een aantal handige instrumenten die kunnen gebruikt worden bij (de implementatie van) het handelingsgericht werken op school. Deze kunnen gratis van de website van uitgeverij Acco afgehaald worden.

[2008-01-26]